

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW	9
OD AUTORKI	11
WSTĘP	13
Rozdział 1. REKONSTRUKCJA PRZEDMIOTOWEGO ZAKRESU PRACY	23
1.1. Rola i status rodziny w prawie międzynarodowym	23
1.2. Zakres podmiotowy pojęcia rodziny	29
1.2.1. Koncepcja rodziny – trudności definicyjne	30
1.2.2. „Nuclear family” a „życie rodzinne” – różnice treści normatywnych	36
1.2.3. Małżonkowie jako członkowie rodzin	40
1.2.3.1. Instytucja małżeństwa – prawnomiędzynarodowo uznany fundament czy warunek sine qua non rodziny	41
1.2.3.2. Związki niebędące małżeństwem	48
1.2.3.3. Problem związków homoseksualnych i przynależnej im ochrony	53
1.2.4. Dzieci	62
1.2.5. Inni członkowie rodziny (<i>extended family members</i>)	68
1.3. W kierunku szerokiej i funkcjonalnej definicji rodziny	71
Rozdział 2. PRAWO DO POŁĄCZENIA RODZINY – PROBLEM PODSTAW NORMATYWNYCH	75
2.1. Prawo do połączenia rodziny a pryncypium integralności rodziny. Uwagi ogólne	75
2.2. Implikacje prawa rodziny do ochrony ze strony państwa	80
2.3. Prawo do połączenia rodziny jako element prawa do poszanowania życia rodzinnego	84
2.3.1. Charakter zobowiązań w zakresie poszanowania życia rodzinnego jednostki	85
2.3.2. Jedność rodziny w kontekście wydalenia cudzoziemca	93

2.3.2.1. Prawa cudzoziemców a prawo państw do kontroli imigracyjnej	94
2.3.2.2. Prawo cudzoziemca do poszanowania życia rodzinnego w kontekście klauzuli limitacyjnej	98
2.3.2.3. Wydalenie cudzoziemca a prawa innych członków rodziny	112
2.3.2.4. Kategoria tzw. cudzoziemców drugiej generacji	114
2.3.2.5. Konkluzje	117
2.3.3. Prawo cudzoziemca do połączenia rodziny jako implikacja prawa do poszanowania życia rodzinnego	118
2.3.3.1. Europejska konwencja praw człowieka a prawo do połączenia rodziny	118
2.3.3.2. Prawo do połączenia rodziny w świetle orzecznictwa w odniesieniu do art. 8 EKPC	121
2.3.3.3. Podsumowanie	134
2.4. Gwarancje wynikające z prawa dziecka do życia w rodzinie	136
2.5. W poszukiwaniu podstaw samodzielności normatywnej	146
2.5.1. „Family reunification” – zasada czy samodzielne prawo podmiotowe?	147
2.5.2. Dyrektywa 2003/86/WE jako podstawa prawa obywateli państw trzecich do połączenia rodziny	150
2.5.3. Znaczenie regulacji prawa krajowego	158
Rozdział 3. IMIGRACJA A PRAWO DO POŁĄCZENIA RODZINY	161
3.1. Zjawisko migracji zewnętrznej i ewolucji praw imigrantów. Uwagi ogólne	161
3.2. Prawo pracowników-migrantów do połączenia rodziny w systemie uniwersalnym	166
3.2.1. Międzynarodowe pakiety praw człowieka	167
3.2.2. Międzynarodowa konwencja o ochronie praw wszystkich pracowników-migrantów i członków ich rodzin	170
3.2.3. W kręgu regulacji Międzynarodowej Organizacji Pracy	171
3.2.4. Inne instrumenty prawne	174
3.3. Prawo pracowników-migrantów do połączenia rodziny w systemie Rady Europy	177
3.3.1. Europejska konwencja praw człowieka z 1950 r. i strasburskie case law	177
3.3.2. Europejska karta społeczna	179

4.4. Analiza prawa uchodźcy do połączenia rodziny	319
4.4.1. Osoby uprawnione (strona podmiotowa prawa)	319
4.4.1.1. Rodzaje więzi rodzinnych i stopień ich ochrony	320
4.4.1.2. Zasada zależności i jej implikacje	325
4.4.2. Wymogi realizacji prawa do połączenia uchodźcy z rodziną	332
4.4.2.1. Wymogi formalne	332
4.4.2.2. Wymogi materialno-socjalne	335
4.4.2.3. Kwestie proceduralne	337
4.4.3. Status prawny członków rodziny uchodźcy	339
4.5. Polityka Unii Europejskiej wobec uchodźców i ich rodzin	347
4.5.1. Polityka azylowa Unii Europejskiej a problem jedności rodzin uchodźczych	348
4.5.2. Prawo uchodźcy do połączenia rodziny w świetle dyrektywy 2003/86/WE	356
4.6. Łączenie rodzin uchodźców w prawie wewnętrznym	360
4.6.1. Rozwiązania przyjęte w polskim porządku prawnym	360
4.6.2. Przegląd ustawodawstw i procedur administracyjnych wybranych państw	367
4.7. Prawo do połączenia rodziny w kontekście subsydiarnych form ochrony cudzoziemców	371
4.7.1. Uwagi wstępne	372
4.7.2. Prawo do połączenia rodziny beneficjentów ochrony subsydiarnej	373
4.7.3. Reżim ochrony czasowej cudzoziemców a problem łączenia rodzin	379
PODSUMOWANIE	387
BIBLIOGRAFIA	401

3.3.3. Europejska konwencja w sprawie statusu prawnego pracownika-migranta	185
3.3.4. W kręgu regulacji <i>soft law</i>	187
3.4. Prawo obywateli państw trzecich do połączenia rodziny w Unii Europejskiej	192
3.4.1. Podstawy regulacji prawnej	193
3.4.2. Dyrektywa Rady 2003/86/WE w sprawie prawa do łączenia rodzin	200
3.4.2.1. Założenia, przedmiot i cel dyrektywy – uwagi krytyczne na tle procesu legislacyjnego	201
3.4.2.2. Implementacja postanowień dyrektywy 2003/86/WE przez państwa członkowskie	206
3.4.2.3. Ocena i znaczenie aktu prawnego	211
3.4.3. Łączenie rodzin a polityka integracyjna imigrantów w Unii Europejskiej	216
3.5. Prawo cudzoziemców do połączenia rodziny w prawie wewnętrznym	221
3.5.1. Standard prawa polskiego	221
3.5.2. Przegląd ustawodawstwa i praktyki wybranych państw	234
3.6. Ograniczenia w warstwie realizacji prawa do połączenia rodziny	239
3.6.1. Uwagi wstępne	239
3.6.2. Osoby uprawnione (wyłączenia podmiotowe)	241
3.6.3. Wymogi formalne	260
3.6.4. Przesłanki negatywne	270
3.6.5. Wymogi materialne	275
3.7. Status prawny członków rodziny imigranta	282
Rozdział 4. PRAWO DO POŁĄCZENIA RODZINY JAKO STANDARD OCHRONY UCHODźCÓW	291
4.1. Pojęcie uchodźcy i rodziny uchodźczej	291
4.1.1. Konwencyjna definicja uchodźcy	291
4.1.2. Uchodźca wedle mandatu UNHCR	299
4.1.3. W sprawie szerokiej definicji rodziny uchodźczej	301
4.2. Znaczenie rodziny w kontekście uchodźstwa i potrzeba jej ochrony	303
4.3. Podstawy normatywne prawa uchodźcy do połączenia rodziny	306